

پیشگفتار

مجله تحقیقات منابع آب پنجمین شماره خود را به چاپ می‌رساند. سیر تحولات تحقیقات منابع آب ایران در ده سال گذشته که نتایج آن در مقالات این مجله و دیگر مجلات معتبر داخلی و خارجی منعکس شده است، نشان‌دهنده‌ی رشد قابل ملاحظه آگاهی از روش‌ها و ابزارهای محاسباتی و مدیریتی در سطح کشور می‌باشد. در اولین کنفرانس مدیریت منابع آب در سال ۱۳۸۳ که در دانشگاه تهران برگزار شد انجمن علوم و مهندسی منابع آب توانست به خوبی توانایی‌های داخلی در استفاده از روش‌های پیشرفته‌ی برنامه‌ریزی و مدیریت منابع آب را در قالب طرح‌های کاربردی محک بزند. کیفیت مقاله‌های ارسال شده برای دومین کنفرانس مدیریت منابع آب انجمن که در دانشگاه صنعتی اصفهان در تاریخ ۴ و ۳ بهمن ماه ۱۳۸۵ ارائه می‌شود نیز نشان‌دهنده پیشرفت در این سیر تکاملی می‌باشد. در یک ارزیابی کارشناسی به نظر می‌رسد سطح ظرفیت‌سازی‌های انجام شده در زمینه تدوین مدل‌های برنامه‌ریزی و مدیریت منابع آب با آخرین دستاوردهای بین‌المللی همسو شده است. چالش‌های اصلی در کاربردی نمودن و استفاده موثر از این مدل‌ها، تقویت بنیه اطلاعات پایه کمی و کیفی آب و ایجاد زیر ساخت‌های لازم به خصوص در امر برداشت اطلاعات به هنگام، سیستم‌های پایش و هشدار و تغییرات ساختاری برای ایجاد مکانیزم‌های لازم برای پیاده نمودن و استفاده موثر از مدل‌های تهیه شده می‌باشد. هر چند که توجه به تحقیقات در همه‌ی زمینه‌های مدیریت منابع آب یکسان نبوده است و پرداختن به مباحث اجتماعی و اقتصادی و محیط زیستی که از ارکان مدیریت منابع آب هستند چندان پیشرفت نداشته است، ولی ضرورت آن در جامعه حرفه‌ای آب احساس شده و دست‌اندرکاران سعی در ظرفیت‌سازی و توسعه روش‌های مورد نیاز در این زمینه‌ها را دارند. مجله تحقیقات منابع آب نیز اولویت خاصی برای مقاله‌هایی که منعکس‌کننده‌ی مدیریت جامع منابع آب با در نظر گرفتن عوامل اجتماعی، اقتصادی، محیط زیستی و حقوقی می‌باشند قائل است و همه پژوهشگران را ترغیب می‌نماید که در جهت شکل دادن به تحقیقات و مطالعاتی که این عوامل مهم را جهت بهبود محیط زیست انسانی، حفظ اکوسیستم و توسعه سیستم اقتصادی کشور سوق می‌دهد، قدم بردارند.

همزمان با تحولات داخلی، توجه به تحولات و اولویت‌های علمی و تحقیقاتی بین‌المللی ضروری می‌باشد. برنامه‌ی پنج ساله هفتم هیدرولوژی IHPV یونسکو با تیترا اصلی «وابستگی‌های به آب: سیستم‌های تحت تنش و واکنش جوامع»^۱ از سال آینده شروع خواهد شد در این برنامه پنج محور اصلی وجود دارند که پس از سه سال برنامه‌ریزی تعیین شده‌اند.

- تطابق با اثرات تغییرات جهانی در حوزه آبریز رودخانه‌ها و آبخوان‌ها^۲
- قوت بخشیدن به حاکمیت آب برای پایداری^۳
- اکوهیدرولوژی برای پایداری^۴
- آب و شریان‌های حیاتی^۵
- فرهنگ آب و توسعه پایدار^۶

هیئت تحریریه انجمن با ارج نهادن به حرکت‌های بین‌المللی، محققین، دانشمندان، دانشجویان و کارشناسان ایرانی را در جهت مشارکت هر چه بیشتر در حرکت‌های حرفه‌ای بین‌المللی و منطقه‌ای مدیریت منابع آب که فعالیت‌های منابع آب یونسکو یکی از مهمترین برنامه‌های همکاری بین دول بین‌المللی در زمینه آب می‌باشد، دعوت می‌نماید.

محمد کارآموز

سردبیر

۱- Water Dependencies: Systems Under Stress and Societal Responses

۲- Adapting to the impact of Global Change on River Basin and Aquifer Systems.

۳- Strengthening water Governance for Sustainability

۴- Ecohydrology for Sustainability

۵- Water and Life Support Systems

۶- Water Education and Sustainable development